

บันทึกองค์ความรู้

ชื่อองค์ความรู้ การส่งเสริมกลุ่มสัมมาชีพชุมชนสานตะกร้าพลาสติกสู่กลุ่มผู้ผลิต OTOP

ชื่อเจ้าขององค์ความรู้ นางสาวปิยวรา ศรีรัมย์

ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขมราฐ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ในปัจจุบันสินค้าเกษตรโดยเฉพาะราคาข้าวมีราคาที่ผันผวนไม่แน่นอน เนื่องจากเกษตรกรเน้นการปลูกพืชเชิงเดี่ยวสินค้าล้นตลาดเกินความต้องการของพ่อค้าราคาผลผลิตจึงตกต่ำ ยิ่งเมื่อหมดฤดูกาลทำนา ก็ไม่มีรายได้เนื่องจากไม่มีอาชีพเสริม ขาดองค์ความรู้ด้านอาชีพ ไม่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมองค์ความรู้เท่าที่ควร ในหมู่บ้านมีประชาชนที่มีประสบการณ์แต่ขาดโอกาสในการพัฒนาองค์ความรู้และขยายผลความรู้สู่การพัฒนาอาชีพให้แก่ตนเองและคนในชุมชน ที่สามารถสร้างรายได้ โดยชุมชนเพื่อชุมชน

ด้วยปัจจัยดังกล่าวกรมการพัฒนาชุมชนได้นำสถานการณ์ดังกล่าวมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ไปสู่เป้าหมายสูงสุดภายใต้วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ภายในปี๒๕๖๔” เพื่อขับเคลื่อนวาระกรมการพัฒนาชุมชนCDD Agenda พร้อมขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนเข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อก้าวไปสู่ “เศรษฐกิจครัวเรือนมีความมั่นคง ประชาชนใช้ชีวิตอยู่ในชุมชน อย่างมีความสุข” โดยเฉพาะในประเด็นยุทธศาสตร์ สร้างสรรค์ชุมชนให้พึ่งตนเองได้ โดยมีกลยุทธ์คือ สร้างและพัฒนาผู้นำสัมมาชีพ โดยชุมชนมีศักยภาพในการจัดการและพัฒนาตนเองเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบผู้นำสัมมาชีพและชุมชนมีความพร้อมในการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน ครัวเรือนมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น โดยประชาชนในหมู่บ้านเรียนรู้ต้องการทำในสิ่งที่อยากจะทำ ฝึกปฏิบัติจริงให้สามารถนำไปประกอบอาชีพเพิ่มรายได้ โดยผ่านกระบวนการพัฒนาอาชีพจากวิทยากรสัมมาชีพ และทีมสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ๔ คน ฝึกอาชีพที่สนใจในครัวเรือนเป้าหมายหมู่บ้านละ๒๐คน เมื่อครัวเรือนผ่านการฝึกปฏิบัติขั้นพื้นฐานแล้วก็สามารถสร้างอาชีพสร้างผลิตภัณฑ์เข้าสู่ระบบ OTOP ได้ พร้อมขยายผลทางการตลาดให้กว้างขึ้นโดยผ่านระบบกลไกภาครัฐ

อำเภอเขมราฐ มีหมู่บ้านเป้าหมายสัมมาชีพชุมชนจำนวน ๒๑ หมู่บ้าน บ้านวังม่วง หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองสิม เป็นอีกหนึ่งหมู่บ้านเป้าหมายที่ดำเนินการตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน โดยหมู่บ้านสัมมาชีพแห่งนี้มีจุดแข็งคือมีวิทยากรสัมมาชีพชุมชนที่มีความรู้ความสามารถโดดเด่นในงานฝีมือแต่มีจุดด้อยคือขาดโอกาสในการพัฒนาความรู้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ตรงตามเป้าหมายอาชีพที่ต้องการเรียนรู้
๒. เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายสามารถจัดตั้งกลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพได้ และสามารถต่อยอดสู่ระบบOTOPได้
๓. เพื่อมุ่งให้เกิดรายได้ต่อครัวเรือนสัมมาชีพ โดยมีสถานที่จำหน่ายสินค้าที่เป็นหลักแหล่งชัดเจนคือ ที่ถนนคนเดินเขมราฐ

กระบวนการ / วิธีการ / เทคนิค

เตรียมการ

๑. ประชุมผู้นำหมู่บ้าน / หัวหน้าคุ้ม
๒. ประชาคมคัดเลือกวิทยากรสัมมาชีพหมู่บ้านละหนึ่งคน
๓. ประชาคมคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ๓๐ ครัวเรือน โดยเน้นครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ จปฐ.เป็นกลุ่มเป้าหมายแรก
๕. ประชุมเตรียมความพร้อมวิทยากรและครัวเรือนเป้าหมาย

การดำเนินการ

๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพระดับอำเภอ
๒. ประชาคมคัดเลือกทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ละ ๔ คน
๓. อบรมเรียนรู้ร่วมกันของทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน

การส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีพที่ต้องการเรียนรู้ ความรู้ทางวิชาการแนวคิดและทฤษฎีพร้อมสาธิตอาชีพในเบื้องต้น
๒. ศึกษาดูงานศึกษาข้อมูลอาชีพและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการ ขั้นตอนการประกอบอาชีพที่ต้องการฝึกอบรม
๓. ฝึกปฏิบัติภายในครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ สามารถปฏิบัติอาชีพได้อย่างถูกต้องเป็นรูปธรรม

สรุปผลการดำเนินงาน

๑. เกิดการรวมกลุ่มและเกิดการจัดตั้งอาชีพ
๒. กลุ่มมีสินค้ามีผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนที่สามารถผลิตได้ต่อเนื่องและสมัครเข้าสู่ระบบ OTOP
๓. มีการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อรักษามาตรฐานกลุ่ม
๔. ความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียว สร้างพลังชุมชนเพื่อชุมชน
๕. ขยายผลครัวเรือนต้นแบบไปสู่ครัวเรือนอื่นหรือหมู่บ้านอื่น อาจมีโครงการอื่นที่เป็นภาคีกันเช่น โครงการบ้านพี่บ้านน้อง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. หลักการมีส่วนร่วม ทั้งส่วนราชการ ผู้นำชุมชน คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน
๓. ความหลากหลายในองค์ความรู้ของทีมวิทยากรสมาชิกในแต่ละคนที่ร่วมถ่ายทอดเทคนิคองค์ความรู้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ รวมถึงความเสียสละและความมุ่งมั่นของทีมวิทยากรสมาชิกที่มุ่งมั่นต้องการให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้มากที่สุด
๓. การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความกระตือรือร้นพร้อมที่จะพัฒนาความรู้ในอาชีพ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรคอาชีพให้เกิดความแปลกใหม่เป็นที่ดึงดูดใจของลูกค้า สามารถสร้างรายได้ทำให้ความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น ลดการพึ่งพาจากหน่วยงานภายนอก เน้นการพึ่งตนเองโดยชุมชนเพื่อชุมชน

